

NGƯỜI LÀ TƯỢNG ĐÀI BẤT DIỆT

PGS. TS. PHẠM MAI HÙNG

9 giờ 47 phút, ngày 2 tháng 9 năm 1969, trái tim nhân hậu của Chủ tịch Hồ Chí Minh đã ngừng đập! Đây là một tổn thất quá lớn đối với Đảng ta, đối với dân tộc ta. Trong diếu văn tiễn đưa Người về nơi an nghỉ cuối cùng, đồng chí Lê Duẩn, Bí thư thứ nhất Ban Chấp hành Trung ương Đảng xúc động và nghẹn ngào nói: "Tổn thất này vô cùng lớn lao! Đau thương này thật là vô hạn!

Dân tộc ta và Đảng ta mất một vị lãnh tụ thiên tài và một người thầy vĩ đại!

Phong trào cộng sản quốc tế, phong trào giải phóng dân tộc và cả loài người tiến bộ mất một chiến sĩ lỗi lạc, một người bạn chiến đấu kiên cường và thân thiết"¹.

Trước lúc đi xa, Chủ tịch Hồ Chí Minh đã để lại cho Đảng và nhân dân ta một tài liệu "tuyệt đối bí mật". Với đức tính khiêm tốn hiếm có của mình, Người coi đây chỉ là "để sẵn mấy lời này" cho "đồng bào cả nước, đồng chí trong Đảng và bầu bạn khắp nơi đều khỏi cảm thấy đột ngột"². Theo chúng tôi được biết, tài liệu nói trên đã được Bác khởi thảo từ ngày 10 tháng 5 năm 1965, trong bối cảnh cuộc kháng chiến chống Mỹ cứu nước của nhân dân ta đã, đang đi vào giai đoạn quyết liệt nhất. Mỹ ồ ạt đưa 50 vạn quân vào miền Nam, chuyển chiến lược chiến tranh đặc biệt sang chiến tranh cục bộ. Hơn thế, chúng còn tiến hành chiến tranh phá hoại đối với miền Bắc, chúng muốn đưa miền Bắc trở về thời kỳ đồ đá và biến cả nước ta thành thuộc địa kiểu mới của chúng. Sau đó, năm nào cũng vậy, cứ đến trung tuần tháng 5, Người đều xem lại để sửa chữa, bổ sung

những điều cần thiết. Và, ngày 19 tháng 5 năm 1969, Người đã xem lại lần cuối cùng tài liệu "tuyệt đối bí mật", để rồi khi Người qua đời, tài liệu nói trên được Đảng, Nhà nước ta chính thức công bố với tên gọi "Di chúc của Chủ tịch Hồ Chí Minh".

"Di chúc của Bác Hồ là sự tổng kết một cách xúc tích, khoa học quá trình đấu tranh cách mạng gần nửa thế kỷ của nhân dân ta dưới sự lãnh đạo sáng suốt của Đảng... Di chúc của Bác Hồ khẳng định quyết tâm sắt đá của toàn Đảng, toàn quân, toàn dân ta trong sự nghiệp chống Mỹ cứu nước... Di chúc của Bác Hồ là những lời tiên tri vì đã có tầm nhìn xuyên suốt cả một chiều dài lịch sử và chắc chắn vẫn sẽ là hành trang quý báu của thế hệ hôm nay cùng với non sông đất nước bước vào thiên niên kỷ mới"³. "Di chúc chứa đựng những tư tưởng và tình cảm lớn của một lãnh tụ thiên tài, một người thầy vĩ đại, một người Bác vô cùng gần gũi của mọi người Việt Nam, một nhà hoạt động lỗi lạc của phong trào giải phóng dân tộc và phong trào cộng sản quốc tế, một chiến sĩ đấu tranh không mệt mỏi cho hòa bình, độc lập dân tộc, dân chủ và tiến bộ xã hội. Đó là bản tổng kết hết sức cô đọng về cuộc đời trọn vẹn của một con người trọn vẹn - một anh hùng giải phóng dân tộc của Việt Nam, một nhà văn hóa kiệt xuất của nhân loại. Đó là những định hướng cho việc phục hưng và phát triển đất nước"⁴.

"Di chúc của Chủ tịch Hồ Chí Minh là một văn kiện lịch sử vô giá, kết tinh những giá trị văn hóa to lớn của dân tộc và nhân loại"⁵..., "là những lời căn dặn cuối cùng, là những tình cảm thiết tha và

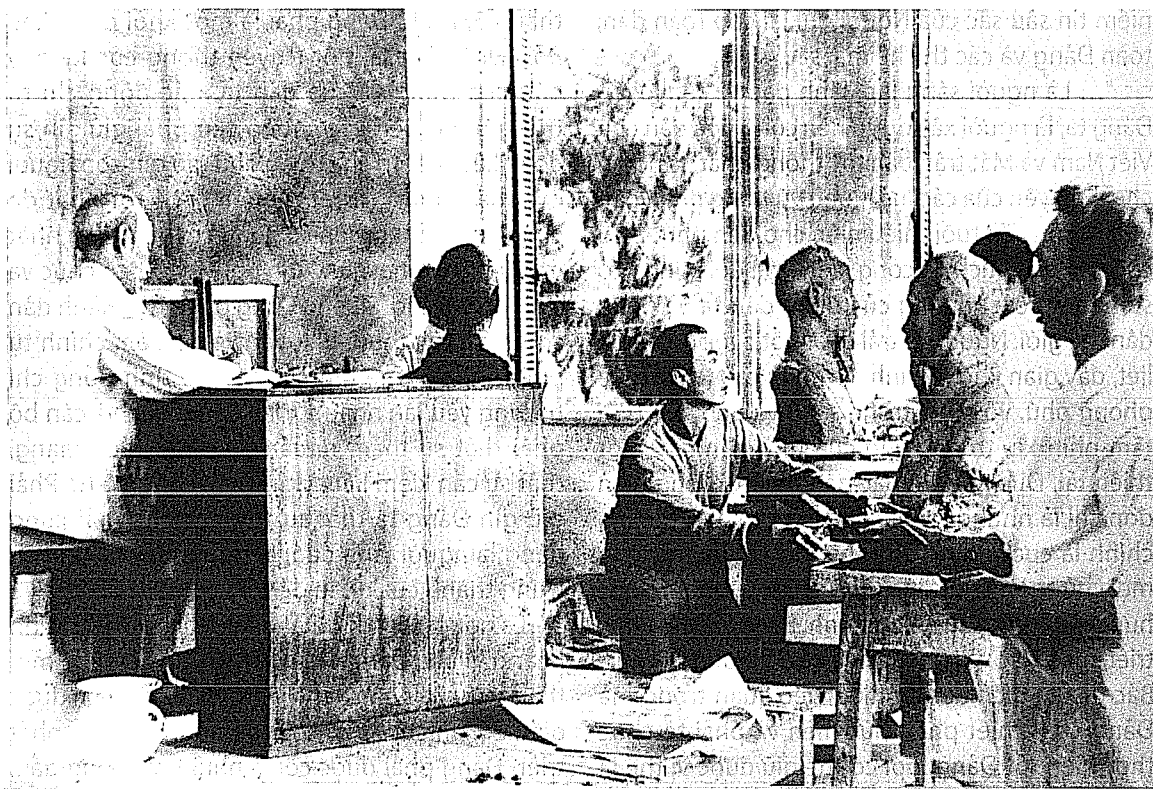
niềm tin sâu sắc của Người gửi lại cho toàn dân, toàn Đảng và các thế hệ mai sau"...⁶.

"... Là người sáng lập, lãnh đạo và rèn luyện Đảng ta, là người xây dựng nền cộng hòa dân chủ Việt Nam và Mặt trận dân tộc thống nhất, là người cha thân yêu của các lực lượng vũ trang nhân dân Việt Nam... Từ tuổi thiếu niên cho đến phút cuối cùng, Hồ Chủ tịch đã cống hiến trọn đời mình cho sự nghiệp cách mạng của nhân dân ta và nhân dân thế giới. Người đã trải qua một cuộc đời oanh liệt, đầy gian khổ hy sinh, vô cùng cao thượng và phong phú, vô cùng trong sáng và đẹp đẽ"⁷. Với tầm nhìn xa, trông rộng của một vĩ nhân, một thiên tài, Di chúc của Bác hẳn nhiên không giản đơn chỉ là những lời dặn lại, mà cao hơn thế, nó chính là cương lĩnh định hướng chiến lược cho mọi chủ trương, đường lối của Đảng, nhằm phục hưng đất nước sau chiến tranh. Bằng lối viết khúc triết, mạch lạc và hết sức ngắn gọn, trong Di chúc, Bác đã chỉ đích danh nhiều việc quan trọng mà Đảng nhất thiết phải thực hiện và phải tổ chức thực hiện tốt Đảng mới có thể giữ được vị thế là Đảng cầm quyền. Một trong các việc ấy là chỉnh đốn lại Đảng. Hiện tại, chúng ta đã, đang nghiêm chỉnh thực hiện Nghị quyết IV: Một số vấn đề cấp bách về xây dựng và chỉnh đốn Đảng..." của Ban Chấp hành Trung ương Đảng khóa XI, chúng tôi muốn nhắc lại lời dặn 'trước tiên' trước lúc Bác đi về với thế giới người hiền.

Tháng 5 năm 1968, khi xem lại tài liệu "tuyệt đối bí mật" (tức Di chúc), Bác "thấy cần viết thêm mấy điểm không đi sâu vào chi tiết. Ngay sau khi cuộc chống Mỹ cứu nước của nhân dân ta đã hoàn toàn thắng lợi, công việc toàn Đảng, toàn quân và toàn dân ta phải ra sức làm là mau chóng hàn gắn vết thương nghiêm trọng do đế quốc Mỹ gây ra trong cuộc chiến tranh xâm lược dã man. Đó là một công việc cực kỳ to lớn, phức tạp và khó khăn. Chúng ta phải có kế hoạch sẵn sàng, rõ ràng, chu đáo, để tránh khỏi bị động, thiếu sót và sai lầm. Theo ý tôi, việc cần phải làm trước tiên là chỉnh đốn lại Đảng, làm cho mỗi đảng viên, mỗi đoàn viên, mỗi chi bộ đều ra sức làm tròn nhiệm vụ Đảng giao phó cho mình, toàn tâm, toàn ý phục vụ nhân dân. Làm được như vậy, thì dù công việc to lớn mấy, khó khăn mấy chúng ta cũng nhất định thắng lợi"⁸. Và, để làm được việc đó "trước hết" (Di chúc công bố năm 1969), "trước tiên" (viết thêm cho tài liệu tuyệt mật

tháng 5/1968) Đảng phải là một khối đoàn kết. Bởi "Đoàn kết là một truyền thống cực kỳ quý báu của Đảng và của dân ta. Các đồng chí từ trung ương đến các chi bộ cần phải giữ gìn sự đoàn kết nhất trí của Đảng như giữ gìn con ngươi của mắt mình"⁹. Theo Người, cách tốt nhất để củng cố và phát triển sự đoàn kết và thống nhất của Đảng là phải giữ vững nguyên tắc tổ chức và sinh hoạt Đảng". Trong Đảng phải thực hành dân chủ rộng rãi, thường xuyên và nghiêm chỉnh tự phê bình và phê bình... Phải có tình đồng chí thương yêu lẫn nhau... Mỗi đảng viên và cán bộ phải thật sự thấm nhuần đạo đức cách mạng, thật sự cần kiệm liêm chính, chí công vô tư. Phải giữ gìn Đảng ta thật sự trong sạch, phải xứng đáng là người lãnh đạo, là người đầy tớ thật sự trung thành của nhân dân"¹⁰.

Là người sáng lập Đảng, Chủ tịch Hồ Chí Minh khẳng định: Đảng là nhân tố quyết định mọi thắng lợi của nhân dân Việt Nam. Và, để làm được điều đó, nhiệm vụ xây dựng Đảng, củng cố, phát triển Đảng phải được coi là nhiệm vụ hàng đầu, nhiệm vụ thường xuyên, nghiêm túc của Đảng. Hiến dâng trọn đời mình cho lý tưởng, cho sự nghiệp của Đảng, Chủ tịch Hồ Chí Minh đã chăm lo cho Đảng về mọi mặt: chính trị, tư tưởng và tổ chức, làm cho Đảng ta vững mạnh, xứng đáng là bộ tham mưu, là đội tiền phong của giai cấp công nhân và dân tộc Việt Nam. Gần một năm sau ngày Chủ tịch Hồ Chí Minh qua đời, ngày 1 tháng 6 năm 1970, Nhà Xuất bản Sự thật - nay là Nhà Xuất bản Chính trị Quốc gia đã xuất bản tập sách: "Hồ Chí Minh về xây dựng Đảng, trích đảng, hoặc đảng nguyên văn 28 công trình bao gồm sách, bài viết, bài nói chuyện của Chủ tịch Hồ Chí Minh về xây dựng Đảng. Theo Người, "Đảng có vững, cách mạng mới thành công, cũng như người cầm lái có vững thuyền mới chạy"¹¹. Khi Đảng thực sự trở thành Đảng cầm quyền, Người chỉ ra 12 điều về tư cách của Đảng chân chính cách mạng. Trong 12 điều đó, điều thứ nhất Người khẳng định: "Đảng không phải là một tổ chức để làm quan phát tài. Nó phải làm tròn nhiệm vụ giải phóng dân tộc, làm cho tổ quốc giàu mạnh, đồng bào sung sướng"¹². Để làm được việc đó, phải rèn luyện tính Đảng. Phải đặt lợi ích của Đảng, của dân tộc lên trên hết. "Vi kém tính Đảng mà có những bệnh sau này: bệnh ba hoa, bệnh địa phương, bệnh ham danh vị, bệnh thiếu kỷ luật,

Cổ họa sĩ Diệp Minh Châu phác họa tượng Bác - Ảnh do gia đình họa sĩ cung cấp

bệnh cầu thả (gặp sao hay vậy), bệnh xa quần chúng, bệnh chủ quan, bệnh hình thức, bệnh ích kỷ, bệnh hủ hóa, bệnh thiếu ngăn nắp, bệnh lười biếng. Mắc phải một bệnh trong 12 bệnh đó tức là hỏng việc. Vì vậy, chúng ta phải ráo riết dùng phê bình và tự phê bình để giúp nhau chữa cho hết những bệnh ấy. Có như thế Đảng mới chóng phát triển¹³. Phải dạy cán bộ và dùng cán bộ cho đúng lúc, đúng chỗ, cán bộ là cái gốc của mọi công việc... Công việc thành công hoặc thất bại đều do cán bộ tốt hay kém. Vì vậy, Đảng phải nuôi dạy cán bộ như người làm vườn vun trồng những cây cối quý báu. Phải trọng nhân tài, trọng cán bộ "nhưng cần tránh những chứng bệnh: 1) Ham dùng người bà con, anh em, quen biết, bầu bạn, cho họ là chắc chắn hơn người ngoài; 2) Ham dùng những kẻ khéo nịnh hót mình, mà chán ghét những người chính trực; 3) Ham dùng những người tính tình hợp với mình, né tránh những người tính tình không hợp với mình.

Vì những bệnh đó, kết quả là, những người kia đã làm bậy, mình cũng cứ bao dung, che chở, bảo hộ, khiến cho chúng ngày càng hư hỏng. Đối với những người chính trực thì bởi lòng tim vết, để

trả thù. Như thế cố nhiên là hỏng cả công việc của Đảng, hỏng cả danh giá của người lãnh đạo¹⁴.

Sự vững mạnh về chính trị, tư tưởng phải gắn liền với sự vững mạnh về tổ chức, thể hiện ở sự đoàn kết nhất trí trong Đảng và tuân thủ nghiêm chỉnh mọi quy định trong điều lệ của Đảng. Sức mạnh của Đảng là ở sự đoàn kết nhất trí và coi trọng củng cố các tổ chức cơ sở của Đảng mà chi bộ là tổ chức cơ sở của Đảng. Cơ sở có vững mạnh thì Đảng mới vững mạnh, đồng thời phải củng cố mối quan hệ "máu thịt" giữa Đảng với quần chúng. Đảng từ nhân dân mà ra, được nhân dân yêu thương, che chở, bảo vệ mà phát triển mạnh mẽ, cho nên ngoài lợi ích của nhân dân và của giai cấp công nhân, Đảng ta không có lợi ích nào khác. Có dân, là có tất cả vì "dễ mười lần không dân cũng chịu, khó vạn lần dân liệu cũng xong". Chủ tịch Hồ Chí Minh dạy cán bộ, đảng viên "phải thật sự tôn trọng quyền làm chủ của nhân dân, lắng nghe ý kiến của quần chúng", phải quan tâm đến đời sống, đến tâm tư và nguyện vọng của họ. Trong công tác, cán bộ, đảng viên phải đi đúng đường lối quần chúng, chống tác phong quan liêu, mệnh lệnh, bệnh tham ô, lãng phí, thực hiện

cần, kiệm, liêm chính, chí công vô tư. Phải hoan nghênh và khuyến khích quần chúng thật thà phê bình cán bộ, đảng viên.

Những năm cuối đời, sức khỏe suy giảm, song Chủ tịch Hồ Chí Minh vẫn dành sự quan tâm chu đáo của mình tới trách nhiệm xây dựng, củng cố Đảng. Cảm nhận được tác hại và nguy cơ bùng phát của chủ nghĩa cá nhân làm cho sức chiến đấu, cũng như vị thế của Đảng sẽ suy giảm, Bác đã viết bài: "Nâng cao đạo đức cách mạng, quét sạch chủ nghĩa cá nhân" đăng trên báo Nhân dân (cơ quan Trung ương của Đảng Cộng sản Việt Nam, tiếng nói của Đảng, Nhà nước và nhân dân Việt Nam) số 5409, ngày 3/2/1969 - ngày kỷ niệm Đảng ta tròn 39 tuổi. Đây là bài viết cuối cùng của Bác về xây dựng Đảng. Bác viết: "Trải qua 39 năm đấu tranh oanh liệt, làm cách mạng tháng Tám thành công; kháng chiến lần thứ nhất thắng lợi (tức kháng chiến chống thực dân pháp - PMH) và ngày nay vừa chiến đấu chống Mỹ, cứu nước (kháng chiến lần thứ hai - PMH), vừa xây dựng chủ nghĩa xã hội ở miền Bắc, nhân dân ta tin tưởng rằng: Đảng ta lãnh đạo rất sáng suốt, đã đưa dân tộc ta tiến lên không ngừng từ thắng lợi này đến thắng lợi khác. Trong lịch sử đấu tranh của Đảng và trong mọi hành động hàng ngày, nhất là trên mặt trận chiến đấu và sản xuất, rất nhiều cán bộ, đảng viên tỏ ra anh dũng, gương mẫu, gian khổ đi trước, hưởng thụ đi sau và đã làm nên những thành tích rất vẻ vang... Song, bên cạnh những đồng chí tốt ấy, còn có một số ít cán bộ, đảng viên mà đạo đức, phẩm chất còn thấp kém.

Họ mang nặng chủ nghĩa cá nhân, việc gì cũng nghĩ đến lợi ích của mình trước hết. Họ không lo "mình vì mọi người" mà chỉ muốn "mọi người vì mình".

Do cá nhân chủ nghĩa mà ngại gian khổ, khó khăn, sa vào tham ô, hủ hóa, lãng phí, sa hoa. Họ tham danh trục lợi, thích địa vị quyền hành. Họ tự cao, tự đại, coi thường tập thể, xem khinh quần chúng, độc đoán, chuyên quyền. Họ xa rời quần chúng, xa rời thực tế, mắc bệnh quan liêu mệnh lệnh. Họ không có tinh thần cố gắng vươn lên, không chịu học tập để tiến bộ.

Cũng do cá nhân chủ nghĩa mà mất đoàn kết, thiếu tinh tổ chức, tinh kỷ luật, kém tinh thần trách nhiệm, không chấp hành đúng đường lối, chính sách của Đảng và Nhà nước, làm hại đến lợi ích của cách mạng, của nhân dân"¹⁵.

Để khắc phục tình trạng trên, Bác yêu cầu: "Đảng ta cần phải tăng cường giáo dục toàn Đảng về lý tưởng cộng sản chủ nghĩa, về đường lối chính sách của Đảng, về nhiệm vụ và đạo đức của người Đảng viên. Phải thực hành phê bình và tự phê bình nghiêm chỉnh trong Đảng. Phải hoan nghênh và khuyến khích quần chúng thật thà phê bình cán bộ, đảng viên. Chế độ sinh hoạt của chi bộ phải nghiêm túc. Kỷ luật của Đảng phải nghiêm minh. Công tác kiểm tra của Đảng phải chặt chẽ.

Mỗi cán bộ, đảng viên phải đặt lợi ích của cách mạng, của Đảng, của nhân dân lên trên hết, trước hết. Phải kiên quyết quét sạch chủ nghĩa cá nhân, nâng cao đạo đức cách mạng, bồi dưỡng tư tưởng tập thể, tinh thần đoàn kết, tính tổ chức và tinh kỷ luật. Phải đi sâu, đi sát thực tế, gần gũi quần chúng, thật sự tôn trọng và phát huy quyền làm chủ của nhân dân. Phải cố gắng học tập, rèn luyện, nâng cao trình độ hiểu biết để làm tốt mọi nhiệm vụ.

Bác dạy là thế, nhưng sau khi chiến thắng đế quốc Mỹ, hoàn thành sự nghiệp giải phóng dân tộc, thống nhất đất nước, do mãi mê với chiến thắng, do duy ý chí, bất chấp quy luật, kéo dài thời kỳ bao cấp..., chúng ta đã mắc sai lầm nghiêm trọng, làm cho đất nước đứng trước vực thẳm của sự khủng hoảng kinh tế - xã hội, lòng tin của dân đối với Đảng bị suy giảm trầm trọng. Trong nội bộ Đảng cũng đã bộc lộ nhiều mặt yếu kém như: tổ chức và kỷ luật lỏng lẻo, một số tổ chức cơ sở mất sức chiến đấu; không ít cán bộ, đảng viên mơ hồ về nhận thức, một bộ phận không nhỏ lại phai nhạt lý tưởng, xa rời cương lĩnh, dao động, thoái hóa, biến chất về đạo đức, lối sống, thậm chí có những kẻ đã phản bội, đầu hàng. Trước tình hình đó, tháng 6 năm 1992, Hội nghị lần thứ 3 Ban Chấp hành Trung ương Đảng khóa VII đã thảo luận và ban hành Nghị quyết về một số nhiệm vụ đổi mới và chỉnh đốn Đảng; tiếp đó, Hội nghị lần thứ VI (lần 2) Ban Chấp hành Trung ương Đảng khóa VIII (tháng 1/1999) đã ra Nghị quyết về một số vấn đề cơ bản và cấp bách trong công tác xây dựng Đảng hiện nay. Các đại hội lần thứ 9, 10, 11 của Đảng đã coi xây dựng Đảng là nhiệm vụ then chốt, là thể hiện nghiêm chỉnh ý thức thực hiện Di chúc của Bác về xây dựng Đảng, thực hiện lời thề: "Hết lòng hết sức giữ gìn sự đoàn kết nhất trí của Đảng như giữ gìn

con người của mắt mình, tăng cường sức chiến đấu của Đảng, làm hạt nhân cho khối đại đoàn kết toàn dân, bảo đảm cho sự nghiệp cách mạng của giai cấp công nhân và dân tộc Việt Nam hoàn toàn thắng lợi"¹⁶.

Thực hiện lời thề trước anh linh Người, thực hiện các Nghị quyết của Ban Chấp hành Trung ương các khóa VII, VIII về xây dựng, củng cố Đảng, Đảng ta đã lấy lại được niềm tin, đã khắc phục được khủng hoảng kinh tế - xã hội, đã giành được những kỳ tích to lớn trong sự nghiệp đổi mới đất nước. Những tưởng đó là tảng nền để chúng ta vững tâm bước vào thời kỳ mở cửa và hội nhập như hiện nay. Vậy mà các biểu hiện xa rời cương lĩnh, nhạt phai lý tưởng, mơ hồ về nhận thức, coi thường kỷ cương, phép nước, coi thường tổ chức, tha hóa về đạo đức, về lối sống, tham ô, tham nhũng, mua quan, bán chức, nịnh trên, nạt dưới, tạo ra các thế lực chằng phải của dân, chằng phải do dân và chằng vì dân... lại bùng phát, làm cho uy tín của Đảng bị giảm sút. Hội nghị lần thứ 4 Ban Chấp hành Trung ương Đảng khóa XI thêm một lần nữa, xét thấy hậu quả tai hại và khó lường của các biểu hiện trên, chỉ ra nguyên nhân của mọi nguyên nhân dẫn tới các căn bệnh cố hữu ấy là chủ nghĩa cá nhân và đã ra Nghị quyết về một số vấn đề cấp bách của công tác xây dựng và củng cố Đảng hiện nay; đồng thời đã, đang ráo riết tổ chức thực hiện đưa Nghị quyết vào cuộc sống.

Kỷ niệm 43 năm ngày Bác đi xa, 43 năm thực hiện Di chúc của Người và góp tiếng nói nhỏ bé của mình vào việc thực hiện Nghị quyết nói trên của Đảng, chúng tôi nhắc lại (chắc là không đầy đủ) những nét cơ bản của tư tưởng của Bác về xây dựng, chỉnh đốn Đảng, mong các cán bộ, đảng viên hãy nhớ lại "điều trước hết", "điều trước tiên" Bác viết trong Di chúc là về Đảng, nhớ lại Điều văn

của Ban Chấp hành Trung ương Đảng Lao động Việt Nam - nay là Đảng Cộng sản Việt Nam do đồng chí Lê Duẩn - Bí thư thứ nhất Ban Chấp hành Trung ương Đảng tại buổi lễ trọng thể tiễn đưa Chủ tịch Hồ Chí Minh và hãy ghi lòng tạc dạ: "Hồ Chủ tịch đã qua đời, nhưng Người luôn luôn dẫn dắt chúng ta. Chúng ta vẫn cảm thấy có Người luôn bên cạnh. Bởi vì chúng ta vẫn đi theo con đường của Người, tiếp tục sự nghiệp vĩ đại của Người. Bởi vì Người vẫn sống mãi với non sông đất nước. Tên tuổi và hình ảnh của Người càng khắc sâu trong trái tim, khối óc của chúng ta"¹⁷. Và, Người là tượng đài bất diệt.

DMH

Chú thích:

- 1- *Hồ Chí Minh - Toàn tập*, Nxb. Chính trị quốc gia, H, 2000, tập 12 (1966 - 1969), tr. 5.
- 2- *Sách đã dẫn*, tr. 510.
- 3- Vũ Kỳ, "Di chúc của Bác Hồ mãi mãi soi sáng con đường chúng ta đi" - Xem *Di chúc Bác Hồ và công tác nghiên cứu tuyên truyền của Bảo tàng Hồ Chí Minh*, Nxb. Thanh niên, H, 2002, tr. 12 - 14.
- 4- Vũ Kỳ, *Sđđ*, tr. 19.
- 5- Đinh Xuân Lâm - Bùi Đình Phong, *Mấy vấn đề văn hóa trong Di chúc của Chủ tịch Hồ Chí Minh*, *Sđđ*, tr. 34.
- 6- Song Thành, *Di chúc lịch sử - một áng văn tuyệt bút*, *Sđđ*, tr. 63.
- 7- Lê Duẩn, *Sđđ*, tr. 515 và 516.
- 8- *Hồ Chí Minh - Toàn tập*, Nxb. Chính trị quốc gia, H, 2000, tập 12 (1966 - 1969), tr. 503.
- 9- *Sđđ*, tr. 510.
- 10- *Sđđ*, tr. 510.
- 11- *Hồ Chí Minh - Toàn tập*, Nxb. Chính trị quốc gia, H, 1995, tập 2 (1924 - 1930), tr. 268.
- 12- *Hồ Chí Minh - Toàn tập*, Nxb. Chính trị quốc gia, H, 2002, tập 5 (1947 - 1949), tr. 249.
- 13- *Sđđ*, tr. 266 - 267.
- 14- *Sđđ*, tr. 269 - 284.
- 15- *Hồ Chí Minh - Toàn tập*, Nxb. Chính trị quốc gia, H, 2000, tập 12 (1966 - 1969), tr. 438 - 439.
- 16- *Sđđ*.
- 17- *Sđđ*, tr. 519 - 520.

Phạm Mai Hùng: President Hồ Chí Minh – an Eternal Symbol

The resolution of the Fourth Party Congress of the Communist Party of Vietnam (Term XI) expresses the high determination of building and consolidating the Party to follow President Hồ Chí Minh's Thoughts. This paper mentions Uncle Hồ's viewpoints on the Party and building the Party; contribute to determine that: the Party is a decisive factor for all victories of Vietnam revolution and people. The work of building and consolidating the Party should be considered as permanent activities to keep its position as a ruling party.